

Natura 2000 gebied 46 – Bergvennen & Brecklenkampse Veld

(Zie leeswijzer)

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Hogere zandgronden
Status:	Habitatrichtlijn
Site code:	NL2003007
Beschermd natuurmonument:	-
Beheerder:	Landschap Overijssel, particulieren
Provincie:	Overijssel
Gemeente:	Dinkelland
Oppervlakte:	146 ha

Gebiedsbeschrijving

Het gebied bestaat uit drie delen en omvat vennen, vochtige heiden en heischrale graslanden met jeneverbesstruwelen.

De Bergvennen is een heidegebied op dekzandruggen met daarin een aantal grote zwakgebufferde vennen. De hydrologie van deze vennen wordt op kunstmatige wijze op orde gehouden: in de winter wordt grondwater opgepompt om de benodigde buffering te kunnen leveren. Langs de vennen liggen smalle gordels met overgangen van natte naar droge heide. Langs één van de vennen groeit gagelstruweel.

Het Brecklenkampse Veld ligt direct ten noorden van de Bergvennen en betreft een geaccidenteerd landschap met dekzandruggen waarin rijke gradiënten van heide naar schraallanden en laagten met oeverkruidbegroeiingen optreden. Ook komen hier vochtige eiken-berkenbossen voor. Hier zijn recentelijk succesvolle herstelmaatregelen uitgevoerd. Op de flanken van de ruggen ligt heischraalgrasland en blauwgrasland. Deze zone wordt gevoed door basenrijke kwel en wordt niet of kortstondig geïnundeerd.

De Vetpot is een terrein waar vroeger soortgelijke gradiënten voorkwamen die echter zijn aangetast door verdroging. Naast de overgebleven natte heide zijn rietlanden, gagel- en wilgenstruwelen en vochtig en droog eiken-berkenbos aanwezig. Het ven is verzuurd.

Begrenzing

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is uitgebreid met:

- Een perceel bestaande natuur aan de zuidwestkant van het Brecklenkampse veld dat integraal onderdeel van het gebied uit maakt.
- Een blok nieuwe natuur van 30 ha dat ingeklemd ligt tussen het Brecklenkampse Veld en de Bergvennen (tot aan de Kommiezendijk) waarmee de samenhang van het gebied wordt verbeterd. Vooral de hydrologische situatie ten behoeve van natte habitattypen binnen de bestaande natuurreservaten Vetpot en Brecklenkampse Veld beter kan hierdoor beter worden gerealiseerd. Het betreft H3130 zwak gebufferde vennen, H4010_A vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A), *H6230 heischraal grasland en H6410 blauwgraslanden.

Natura 2000 database

Habitattypen

Code	Habitatype
H2310	Stuifzandheiden met struikhei

H3110	Zeer zwakgebufferde vennen
H3130	Zwakgebufferde vennen
H4010	Vochtige heiden
H4030	Droge heiden
H5130	Jeneverbesstruwelen
H6230	Heischrale graslanden

Voorstel voor het toevoegen aan de database:

H6410 Blauwgraslanden ¹

Voorstel voor het verwijderen uit de database:

H1166 Kamsalamander ¹⁶

Kernopgaven

- 6.01 **Zeer zwakgebufferde vennen:** Herstel en duurzaam behoud van grote zeer zwak gebufferde vennen H3110 in grote open heidevelden.
- 6.02 **Zwak gebufferde vennen:** Kwaliteitsverbetering (ook latere successiestadia) van zwakgebufferde vennen H3130 mede als habitat voor gevlekte witsnuitlibel H1042 en geoorde fuut A008.
- 6.05 **Natte heiden:** Kwaliteitsverbetering en vergroting oppervlakte vochtige heiden H4010 en pioniervegetaties met snavelbiezen H7150 en actieve hoogvenen (*heideveentjes*) *H7110_B.
- 6.06 **Schrале graslanden:** Kwaliteitsverbetering en (indien mogelijk) oppervlakte uitbreiding heischrale graslanden *H6230 en blauwgraslanden H6410 in kansrijke situaties (op schrale leemhoudende zandgronden).

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen

H2310 Psammofiele heide met *Calluna* en *Genista*

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit.

Toelichting Het habitatype stuifzandheiden met struikhei komt voor in het Bergvennengebied, op de stuifzandruggen tussen de vennen.

- H3110**   **Mineraalarme oligotrofe wateren van de Atlantische zandvlakten (*Littorelletalia uniflorae*)**
 Doel   Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit.
 Toelichting   De Bergvennen & Brecklenkampse Veld levert in Oost-Nederland de grootste bijdrage voor het habitatype zeer zwakgebufferde vennen. In een deel van het gebied kan de oppervlakte van het habitatype uitgebreid worden door de waterhuishouding op orde te brengen.
- H3130**   **Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het *Littorelletalia uniflorae* en/of *Isoëto-Nanojuncetea***
 Doel   Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting   Het habitatype zwakgebufferde vennen komt in mozaïek met habitatype H3110 zeer zwakgebufferde vennen voor in de Bergvennen en verder in laagten in het Brecklenkampse Veld. In beide gebieden komen goede voorbeelden voor van het habitatype zwakgebufferde vennen, een deel van het gebied is echter, om verschillende redenen nog niet op orde, hier kan kwaliteitsverbetering nagestreefd worden.
- H4010**   **Noord-Atlantische vochtige heide met *Erica tetralix***
 Doel   Behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A).
 Toelichting   Het habitatype vochtige heiden, *hogere zandgronden* (subtype A) komt in het Brecklenkampse Veld voor in de gradiënt van de habitatypen H4030 droge heiden naar H6230 heischrale graslanden en habitatype H3130 zwakgebufferde vennen. In de Bergvennen en Vetpot gaat het om goed ontwikkelde zones op de rand van de vennen.
- H4030**   **Droge Europese heide**
 Doel   Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit.
 Toelichting   Het habitatype droge heiden komt voor op de hogere zandruggen in het gebied. Het oppervlak kan vergroot worden door de verbossing te bestrijden. Dit komt ten goede van habitatypen H3130 zwakgebufferde en H3110 zeer zwakgebufferde vennen.
- H5130**   ***Juniperus communis*-formaties in heide of kalkgrasland**
 Doel   Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting   Het habitatype jeneverbesstruwelen komt voor als kleine groepjes van struiken.
- H6230**   ***Soortenrijke heischrale graslanden op arme bodems van berggebieden (en van submontane gebieden in het binnenland van Europa)**
 Doel   Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting   Het habitatype heischrale graslanden komt in het Brecklenkampse Veld voor als goed ontwikkelde gordels in de gradiënt van heiden (H4010, H4030) naar het habitatype H3130 zwakgebufferde vennen. Uitbreiding en kwaliteitsverbetering is mogelijk bij het verder herstel van de lage begroeiingen in de gradiënten van hoog naar laag.
- H6410**   **Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caerulea*)**
 Doel   Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting   Het habitatype blauwgraslanden is in het gebied aanwezig in de gradiënt van H4030 droge heiden naar H6230 heischrale graslanden. Hier is uitbreiding mogelijk bij het verder herstel van de lage begroeiingen in de gradiënten van hoog naar laag. In het westelijk deel is het habitatype blauwgraslanden aanwezig en kan het behouden blijven.

Synopsis

<i>Habitattypen</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H2310 Stui fzandheiden met struikhei	--	+	=	=
H3110 Zeer zwakgebufferde vennen	--	++	>	=
H3130 Zwakgebufferde vennen	-	++	=	=
H4010_A Vochtige heiden (<i>hogere zandgronden</i>)	-	+	=	=
H4030 Droge heiden	--	+	>	=
H5130 Jeneverbesstruwelen	-	-	=	=
H6230 Heischrale graslanden	--	+	>	>
H6410 Blauwgraslanden	--	+	>	>

¹ Op basis van recente informatie blijkt het habitattype thans voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied.

¹⁶ Op basis van recente informatie blijkt de soort niet voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied of het gebied kan onvoldoende bijdrage leveren.